

Handläggare
Ingmarie Ahlberg
08-508 264 54

Till
Miljöroteln

Remiss avseende promemorian Miljöbedömningar (Ds 2016:25) (KS Dnr 110-1202/2016). Svar på Remiss.

Remissen

I promemoria föreslås bl.a. ett nytt 6 kap. miljöbalken, en ny miljöbedömningsförordning och följdändringar i sektorslagstiftning.

Syftet med förslaget är att dels genomföra de senaste ändringarna i det s.k. MKB-direktivet och i övrigt tillgodose de krav som följer av Sveriges EU-rättsliga och internationella åtaganden, dels effektivisera miljöbalkens bestämmelser om miljöbedömningar för såväl planer och program som verksamheter och åtgärder. Därigenom ges förutsättningar för att öka den samlade miljöskyddseffekten och samtidigt minska tidsåtgången och den administrativa bördan vid miljöprövningen.

Det nya 6 kap. miljöbalken föreslås få en ny struktur och vissa nya ord och uttryck introduceras. En påtaglig sådan ändring är att ordet miljöbedömning används för att beskriva de processer som regleras i 6 kap. Uttrycket strategisk miljöbedömning används för den process som avser planer och program och uttrycket praktisk miljöbedömning används för den process som avser verksamheter och åtgärder.

När det gäller miljöbedömning av planer och program innehåller det nya 6 kap. framför allt förtydliganden av vad som redan gäller. De ändringar som görs i förhållande till

Exploateringskontoret
Avdelningen för Miljö och teknik

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 264 54
Växel 08-508 276 00
ingmarie.ahlberg@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se/exploateringskontoret

planer och program syftar till att öka myndigheters och kommuners tillämpning av bestämmelserna om miljöbedömningar samt till att öka transparensen i bedömningarna om en sådan ska göras eller inte göras.

Bestämmelserna om en praktisk miljöbedömning av verksamheter och åtgärder ska enligt förslaget tillämpas endast på sådana verksamheter och åtgärder som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I fråga om verksamheter och åtgärder som inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska verksamhetsutövaren i stället ta fram ett förenklat underlag. Ändringen syftar till att tydliggöra den skillnad i kravnivå som finns i nuvarande regelverk. Den bärande tanken är att en praktisk miljöbedömning ska krävas i den utsträckning det är miljömässigt motiverat, dvs. för verksamheter och åtgärder som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kraven på innehåll i en miljökonsekvensbeskrivning och i ett förenklat underlag tydliggörs.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret har granskat departementspromemorian ds 2016:25 ”Miljöbedömningar” utifrån kontorets roll som verksamhetsutövare enligt miljöbalken. Exploateringskontoret påverkas framförallt av miljöbalkens bestämmelser om miljöbedömningar i exploateringsprojekt som kan kräva någon form av miljöprovning enligt miljöbalken, som t.ex. miljöprovning av vattenverksamhet (byggande i vattenområde, bordledande av grundvatten etc.).

Exploateringskontoret, miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret har tidigare yttrat sig gemensamt över remissen ”Effektivare identifiering, beskrivning och bedömning av miljökonsekvenser” 2012 (dnr 1195/2012). I departementspromemorian hänvisar man till den remissen och att den varit en central utgångspunkt för lagförslaget.

Omfattande förändringar i kap 6 miljöbalken

Exploateringskontoret är positivt till syftet att förbättra miljöskyddet och kvaliteten på miljökonsekvensförvarandet samtidigt som resurseffektiviteten ska öka. Bearbetningen av kap 6 innebär ganska omfattande förändringar av begrepp, innehåll och struktur.

Idag finns en stor gemensam kunskap om MKB-processen hos alla deltagande aktörer i miljöprovningsprocesser enligt miljöbalken. Detta ger effektivitet i processen i och med att förfarandet är välkänt. Nu föreslagna förändringar i lagstiftningen innebär att vi under en tid kommer att ha en

lärandeperiod samt att vägledningar etc. behöver tas fram som stöd för myndigheter och verksamhetsutövare.

Bra med tydlighet och fokus på ”rätt” ambitionsnivå

Inriktningen att reglerna för planer och program samt för verksamheter ska ges ett enhetligt upplägg är positivt. Likaså att reglerna i kap 6 ställs upp så att de följer den process vi arbetar med i projekt – från tidiga processen för planer och program till genomförandeprocessen av verksamheter och åtgärder.

Kap 6 innebär en stor omarbetning i struktur, innehåll och begrepp. Det är många nya begrepp – som i vissa fall känns motiverade och bra. Som nämndes inledningsvis är den gemensamma kunskapen om process och innehåll stor utifrån dagens bestämmelser. Att t.ex. ta bort begrepp som t.ex. nulägesbeskrivning och nollalternativ skapar bara otidlighet. Exploateringskontoret anser att målsättningen bör vara att nå önskat resultat med minimal förändring.

Nya ändrade ord och uttryck

Strategiska miljöbedömningar

Tydlig inriktning att strategisk miljöbedömning är en process – MKB tas fram, samråd genomförs, hänsyn tas till MKB:s innehåll samt uppföljning av resultatet. Detta är processen som integrerar miljöaspekter i beslut. Strategisk miljöbedömning är allmän, framåtsyftande och mer övergripande jmf med praktisk miljöbedömning. Generellt har exploateringskontoret inga invändningar mot dessa utgångspunkter.

Undersökning (nytt begrepp)

Processteget ”Undersökning” innebär att verksamhetsutövaren ska undersöka om en miljöbedömning ska göras eller inte. Detta leder till ställningstagande om betydande miljöpåverkan och därmed hur miljöbedömning ska genomföras.

Processen med undersökningssamråd motsvarar i princip dagens tidiga samråd enligt 6:4. I lagförslaget föreslås dock bestämmelser för samråd som tydligt styr mot att det kommer att krävas två samrådsmoment – både för projekt som kan antas medföra betydande miljöpåverkan respektive inte betydande miljöpåverkan. Enligt dagens regler i kap 6 MB är det möjligt att effektivisera processen så att samrådet kan genomföras i ett steg. Promemorians förslag till bestämmelser för samråd innebär därför i princip ytterligare ett samrådsmoment jämfört med idag. I exploateringskontorets uppdrag innebär varje ytterligare moment i processen risk för

förlängda tidplaner. Exploateringskontoret anser därför att miljödepartementet bör se över möjligheten att ändra lagförslaget så att endast ett samråd behöver genomföras.

Förenklat underlag (nytt begrepp)

I promemorian föreslås att begreppet ”förenklat underlag” ska införas för miljöanalysen i projekt som ej innebär betydande miljöpåverkan. Motivet är att detta ska leda till enklare och ej så omfattande miljöanalyser.

Exploateringskontoret är positivt till att anpassa miljöanalysernas omfattning för att skapa effektivare processer. Några reflektioner:

- Begreppet ”förenklat underlag” är anonymt och ger ingen indikation om vad det innebär. Tydlighet är viktigt varför begreppet bör omarbetas – exempelvis till förenklad miljöanalys
- För MKB finns det tydliga vägledningar och mallar. Som komplement behövs även utvecklade vägledningar och mallar för ”förenklat underlag”. Exploateringskontoret anser att detta behöver tas fram skyndsamt för att undvika fördröjningar och omtag i prövningsprocessen.
- Innehåll och upplägg på undersökningsprocessen regleras i §11-14. En aspekt som ska belysas är kumulativa miljöeffekterna. Exploateringskontoret anser att det krävs vägledning för hur denna analys ska göras. Risken är annars att denna analys kan leda till merarbete.
- Regelverket ska fokusera på processen och inte i första hand på miljökonsekvensbeskrivningen (dokumentet) – vilket är positivt.

Gemensamma bestämmelser i Miljöbalken

Möjligheten att samordna miljökonsekvensbeskrivningar för strategisk och praktisk miljöbedömning underlättar för oss verksamhetsutövare i och med att parallellt merarbete kan undvikas. Det är dock viktigt att anpassa fokus och omfattning på MKB för respektive process för att skapa tydlighet.

Slut

Håkan Falk
Förvaltningschef

Marita Anheim
Avdelningschef